

Uchwała nr 116/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 18 października 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr VI/51/24 Rady Gminy w Brodach z dnia 27 września 2024 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków i innych opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Brody instrumentem płatniczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdza nieważność uchwały nr VI/51/24 Rady Gminy w Brodach z dnia 27 września 2024 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków i innych opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Brody instrumentem płatniczym z powodu naruszenia art. 13 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461).

Uzasadnienie

Uchwała nr VI/51/24 Rady Gminy w Brodach z dnia 27 września 2024 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków i innych opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Brody instrumentem płatniczym wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 8 października 2024 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 18 października 2024 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Brody.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy w Brodach dopuściła zapłatę podatków i innych opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Brody za pomocą innego instrumentu płatniczego, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny. Ponadto w §3 badanej uchwały postanowiła, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Jako podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Gminy wskazała art. 18 ust. 2 pkt 4 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 61a § 1 w związku z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie gminy. Takim aktem jest przedmiotowa uchwała nr VI/51/24 podjęta na podstawie art. 61a §1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Stosownie do ww. przepisu rada gminy, rada powiatu oraz sejmik województwa mogą, w drodze uchwały, dopuścić zapłatę podatków stanowiących dochody odpowiednio budżetu gminy, powiatu lub województwa, za pomocą innego instrumentu płatniczego, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny.

Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy. Ogłoszenie aktu normatywnego jest obowiązkowe, a wynika to z mocy art. 2 ust. 1 ww. ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Urzędowe ogłoszenie aktu prawa miejscowego jest jednym z istotnych elementów systemu zapewnienia jawności norm prawnych w społeczeństwie, a co za tym idzie, służy zapewnieniu zasady praworządności.

Uchwała nr VI/51/24 Rady Gminy w Brodach z dnia 27 września 2024 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków i innych opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Brody instrumentem płatniczym stanowi akt prawa miejscowego obowiązującego na terenie Gminy Brody, w związku z czym podlega obligatoryjnej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

W treści badanej uchwały nie przewidziano jej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, co narusza w sposób istotny powołany powyżej art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Na dzień wydania niniejszego rozstrzygnięcia przedmiotowa uchwała nie została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Według art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie, dlatego nie funkcjonuje w porządku prawnym danej gminy uchwała, która nie zostanie należycie ogłoszona.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby stwierdza, że podjęcie uchwały nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa wskazanych w sentencji niniejszej uchwały

Kolegium Izby wskazuje również, że w podstawie prawnej badanej uchwały Rada Gminy w Brodach powołała m.in. art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, który jednak w ocenie Kolegium nie ma zastosowania do przedmiotowej uchwały nr VI/51/24. Kolegium Izby uznaje, że powołanie niewłaściwej podstawy prawnej uchwały przez organ stanowiący nie jest uchybieniem tej rangi, które winno prowadzić do stwierdzenia niezgodności uchwały z prawem. W stanie prawnym obowiązującym w dniu wydania uchwały istniała bowiem podstawa prawna do wydania takiej uchwały przez organ, który ją wydał (por. wyrok 7 Sędziów NSA z dnia 17 maja 1999 r., OSA 1/99, ONSA 1999/4/109).

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka